UCHWAŁA NR ……
RADY GMINY GNIEWINO

z dnia ……..

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. 662 ze zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Gniewino uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się petycji złożonej przez osobę fizyczną w dniu 21 września 2026 r. w sprawie nagrywania i publikowania jawnych posiedzeń komisji Rady Gminy Gniewino.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Gniewino do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krystian Treder

Uzasadnienie

W dniu 21 września 2026 r. do Urzędu Gminy Gniewino wpłynęła petycja złożona przez osobę fizyczną w sprawie nagrywania i publikowania jawnych posiedzeń komisji Rady Gminy Gniewino.

Wnoszący petycję zaproponował w szczególności wprowadzenie rozwiązania polegającego na uruchamianiu dyktafonu na początku posiedzenia komisji, wyłączaniu go po zakończeniu obrad oraz udostępnianiu nagrania mieszkańcom. W uzasadnieniu petycji wskazano, że nagrywanie posiedzeń umożliwiłoby mieszkańcom zapoznanie się z przebiegiem dyskusji, zadawanymi pytaniami i udzielanymi odpowiedziami, a także mogłoby ułatwić sporządzanie protokołów oraz ograniczyć czas pracy związanej z protokołowaniem. Wnoszący przywołał również przykłady innych samorządów stosujących takie rozwiązania.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przeanalizowała przedmiotową petycję pod kątem zasadności postulowanych działań, obowiązujących przepisów prawa oraz możliwości organizacyjnych i technicznych i stwierdziła, co następuje:

Zgodnie z art. 11b ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) działalność organów gminy jest jawna, a ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy.

Z kolei art. 20 ust. 1b powołanej ustawy stanowi, iż obrady rady gminy są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

Art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902 z późn. zm.) wskazuje, że posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z wyborów powszechnych są jawne i dostępne. Dalej art. 18 ust. 2 tejże ustawy stanowi, że posiedzenia kolegialnych organów pomocniczych ja (tj. m.in. komisji) są jawne i dostępne, o ile stanowią tak przepisy ustaw lub akty wydane na ich podstawie lub gdy organ pomocniczy tak postanowi.

Mając na uwadze powyżej przywołano przepisy należy dostrzec, że ustawodawca zapewnił jawność prac komisji przez wprowadzenie gwarancji wstępu na posiedzenia i dostępu do dokumentów. Uprawnienia te może realizować każdy. Ustawodawca nie przewidział natomiast obowiązku transmisji posiedzeń komisji (nie objął ich zakresem art. 20 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym). Skoro taki obowiązek został wyraźnie przewidziany dla sesji rady, a nie został analogicznie ustanowiony w przypadku komisji (organów pomocniczych) należy przyjąć, że było to rozróżnienie świadome i celowe. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że standard Konstytucyjny lub ustawowy wymaga traktowania posiedzeń komisji identycznie jak sesji rady pod rygorem uznania braku prowadzenia nagrywania komisji za działania ograniczające stosowanie artykułu 61 Konstytucji RP. Wszystkie wymienione tam uprawnienia mogą być realizowane niezależnie od tego czy komisja (przewodniczący) jednostronnie zdecyduje nagrywać lub transmitować posiedzenie. Oznacza to, że co do zasady dostęp do informacji publicznej z posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej następuje przez dostęp do protokołów lub stenogramów. Materiały audiowizualne lub teleinformatyczne są źródłem informacji publicznej z tych posiedzeń jedynie w wypadku, gdy protokół nie został sporządzony i o ile materiały te w pełni rejestrują obrady (w przypadku sesji rady istotne znaczenie ma aktualnie ustawy obowiązek audiowizualnej rejestracji; nie obejmuje on jednak pracy komisji). Poza tym przypadkiem materiały te mają charakter pomocniczy i wewnętrzny, a zatem nie stanowią informacji publicznej.

Rozpatrując petycję, komisja wzięła także pod uwagę warunki lokalowe w jakich znajduje się Gmina Gniewino. Posiedzenia Sesji Rady Gminy odbywają się w wynajmowanej sali (wyposażonej w sprzęt do nagrywania) znajdującej się w Centrum Sportowo – konferencyjnym w Gniewinie, gdyż urząd nie jest w podsiadaniu własnej sali umożliwiającej odbywanie posiedzeń sesji i komisji rady. Ograniczenia w dostępności sali powodują konieczność szukania alternatywnych rozwiązań lokalowych. W takiej sytuacji zapewnienie nagrywania posiedzenia wymagałoby, co najmniej poniesienia dodatkowych nakładów organizacyjnych i finansowych związanych z zapewnieniem sprzętu oraz obsługi technicznej.

Za istotny argument uznano również konieczność ochrony danych osobowych oraz ochrony prywatności osób fizycznych. Na posiedzeniach komisji rozpatrywane bywają sprawy dotyczące konkretnych mieszkańców,

w szczególności skargi, których istotnym elementem stanu faktycznego mogą być dane osobowe informacje z życia prywatnego. Nie zawsze istnieją przy tym ustawowe podstawy do ograniczenia jawności posiedzenia. Zdarza się również, że rozpoznanie sprawy wymaga przedstawienia szerszego kontekstu, co może wiązać się z koniecznością posługiwania się danymi osobowymi oraz informacjami należącymi do sfery prywatności mieszkańców. Należy przy tym odróżnić przetwarzanie takich danych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań komisji od ich publicznego udostępnienia w ramach nagrywania. Ochrona danych osobowych wymagać będzie każdorazowej analizy i anonimizacji nagrań. W posiedzeniach komisji mogą uczestniczyć mieszkańcy, przedstawiciele organizacji społecznych oraz inni goście. Nie sposób przewidzieć, w którym momencie zostaną ujawnione dane osobowe, dane szczególnych kategorii lub inne informacje podlegające ochronie prawnej. W praktyce oznacza to konieczność każdorazowej analizy całego nagrania i dokonania odpowiedniej anonimizacji przed jego publikacją. Anonimizacja nagrań jest procesem czasochłonnym i wymaga specjalistycznych narzędzi. Usunięcie lub zamazanie danych osobowych wizerunku czy fragmentów wypowiedzi zawierających informacje prawnie chronione nie odbywa się automatycznie. Wymaga wykorzystania odpowiedniego oprogramowania oraz pracy osób odpowiedzialnych za przygotowanie materiałów do publikacji, co generuje dodatkowe koszty organizacyjne i kadrowe. Wyłączanie nagrywania podczas posiedzenia nie rozwiązuje problemu. Nie sposób przewidzieć wszystkich sytuacji w których uczestnik posiedzenia spontanicznie ujawni dane osobowe swoje lub osób trzecich. Ponadto przerywanie nagrywania stanowiłoby ingerencję w integralność zapisu przebiegu posiedzenia i przy nałożeniu obowiązku nagrywania posiedzeń stanowiłoby oczywiste naruszenie prawa.

Ponadto zauważyć należy, że miejscem podejmowania formalnych rozstrzygnięć (uchwał, stanowisk) jest sesja rady gminy, natomiast komisja jako organy pomocnicze pełnią przede wszystkim funkcję roboczą. Na posiedzeniach radni mają możliwość dokonania pogłębionej analizy, zgłoszenia wątpliwości czy rozważania różnych wariantów rozstrzygnięcia. Taki sposób procedowania służy wypracowaniu stanowiska przed jego przedstawieniem podczas sesji. Dyskusja prowadzona na posiedzeniu komisji nie musi odzwierciedlać ostatecznego stanowiska poszczególnych radnych. Prowadzenie bezwzględnego obowiązku nagrywania i publicznego udostępniania wszystkich posiedzeń komisji mogłaby sprawić, że wypowiedzi mające charakter roboczy, hipotetyczny lub polemiczny mogłyby zacząć funkcjonować w przestrzeni publicznej jako stanowiska definitywne, a następnie mogłoby być wykorzystane w debacie publicznej w oderwaniu od tonu i zamierzenia całej dyskusji, a także rzeczywistej intencji osoby wypowiadającej się. To z kolei może rodzić ryzyko usztywnienia debaty, rezygnacji przez uczestników posiedzenia sformułowania pytań kontrargumentów, co osłabiałoby funkcję komisji jako forum analitycznego. Niezamierzonym skutkiem tego mogłoby być przenoszenie części debaty poza obrady, co pozostawałoby z sprzeczności z postulatami rozszerzenia jawności. Zdaniem komisji Skarg, Wniosków i Petycji jawność życia publicznego pozostaje wartością istotną i podlegającą ochronie. Nieuwzględnienie petycji nie oznacza ograniczenia jawności prac którejkolwiek komisji i nie może być z powyższym utożsamiany. Posiedzenia pozostają jawne, dostęp do dokumentów i protokołów podlega zapewnieniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, a mieszkańcy oraz media mogą w posiedzeniach uczestniczyć i relacjonować ich przebieg.

Na koniec Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie podziela argumentacji wnoszącego petycję rozszerzenia obowiązku wynikającego z art. 20 ust. 1b, obejmującego nagrywanie posiedzeń komisji rady w minimalnym standardzie nagrania dźwięku jawnej części posiedzenia, a następnie jego publikacja. Nagrywanie i transmitowanie sesji rady gminy musi spełniać określone wymogi prawne i standardy, głównie w zakresie jawności, dostępności cyfrowej (WCAG) oraz ochrony danych osobowych (RODO). Ustawodawca nie wskazał co prawda warunków technicznych jakie powinny spełniać takie nagrania, jednakże realizując wymogi wynikające m.in. z dostępności cyfrowej, aspekt techniczny sprowadzający się do jakości nagrania jest tutaj elementem niezbędnym do realizacji tego obowiązku. Skoro ustawodawca uzależnił transmisję i publikację nagrań z sesji rady gminy od spełnienia określonych wymogów prawnych to ograniczenie ich stosowania w przypadku nagrań z komisji rady gminy stanowiłoby, zdaniem komisji, naruszenie prawa. Innymi słowy, zdaniem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji ewentualne nagrywania posiedzeń komisji rady gminy winno odbywać się w takich samych standardach jakie przewidziane zostały dla transmisji i publikacji nagrań z sesji rady gminy. Stosowanie uproszczonego trybu nagrywania posiedzeń komisji rady gminy, jaką proponuje składający petycję spowodowałoby, że wytworzone takiego nagrania posiadałoby cechy nagrań „amatorskich", które godziłyby w powagę i profesjonalizm organów gminy.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności i rozważań Rada Gminy Gniewino, po zapoznaniu się z argumentacją przedstawioną przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, uznaje petycję za niezasługująca na uwzględnienie.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U z 2018 r., poz. 870 ze zm.) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.